

Advies

(A)2122

25 augustus 2020

over het voorontwerp van Waals decreet tot wijziging van het decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt

Artikel 23, § 2, 2e lid, 1° en 2° van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
EXECUTIVE SUMMARY.....	3
INLEIDING	4
1. Antecedenten en wettelijk kader	5
2. Opmerkingen over het voorontwerp van decreet	6
2.1. Algemene opmerkingen	6
2.1.1. Quid noodzaak van een voorontwerp van decreet als gevolg van het gebrek aan de uitvoering van de mobilisatieoperatie?	6
2.1.2. Mogelijke wisselwerking tussen het voorontwerp van decreet en het dossier van kennisgeving van het stelsel van groenestroomcertificaten dat bij de Europese Commissie aanhangig is.....	7
2.1.3. Risico van een trimestrialisering van de temporisatie	7
2.1.4. Belang van het onderscheid tussen een temporisatiemechanisme en een mobilisatieoperatie	8
2.2. Artikelsgewijze opmerkingen	8
2.2.1. Artikel 2, 2°	8
2.2.2. Artikel 2, 3°	9
2.2.3. Artikel 2, 4° tot 7°	9
2.2.4. Artikel 2, 9° en 10°.....	10
2.2.5. Artikel 2, 21° tot 28°	10
2.2.6. Artikel 2, 29° tot 33°	12
2.2.7. Artikel 2, 34° en 35°	13
2.2.8. Artikel 2, 36°	14
2.2.9. Artikel 2, 38°	14
3. CONCLUSIE	15

EXECUTIVE SUMMARY

De CREG geeft een advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt dat als doel heeft het kader van het temporisatiemechanisme te wijzigen, de toepassing ervan uit te breiden en de mogelijke koppelingen met het mobilisatiemechanisme te versterken. Het voorontwerp van decreet is dus gebaseerd op de wens om te verzekeren dat een mechanisme kan worden geactiveerd als de tegen 2020 geplande mobilisatieoperatie niet plaatsvindt, waardoor het niet mogelijk is om de toeslag voor groenestroomcertificaten af te vlakken.

Eerst maakt de CREG enkele algemene opmerkingen. In dit verband vestigt ze de aandacht van de regering op het feit dat het huidige temporisatiemechanisme zonder voorafgaande wijziging van het decreet zou kunnen worden geactiveerd om deze doelstelling te bereiken. Ze herinnert er daarom aan dat er momenteel een kennisgevingsprocedure voor het stelsel van groenestroomcertificaten loopt en dat voorafgaand contact met de Europese Commissie het nodige comfort zou kunnen bieden voor een wijziging tijdens de kennisgevingsprocedure. Ook wordt voorgesteld om een tussenoplossing in te voegen voor het geval de regering voor een bepaald kwartaal geen temporisatieoperatie kan organiseren. Tot slot worden de principes die de basis zijn van de twee mechanismen van temporisatie en mobilisatie in herinnering gebracht: een mechanisme binnen de markt voor temporisatie en een mechanisme buiten de markt voor mobilisatie; evenals de daaraan verbonden gevolgen.

Na deze algemene opmerkingen onderzoekt de CREG het voorontwerp van decreet artikel per artikel. Alleen de artikelen waarbij ze opmerkingen heeft, zijn in dit advies opgenomen. In het algemeen merkt de CREG op dat het voor het voorontwerp van decreet en voor de juridische deugdelijkheid ervan goed zou zijn dat er wordt geprobeerd om het leesbaarder te maken en te motiveren. Het trekken van te nauwe parallellen tussen de temporisatie- en mobilisatiemechanismen zou ook kunnen leiden tot een verstoring van de markt voor groenestroomcertificaten en daar moet dan ook voor opgelet worden. De tijdschema's uit het voorgestelde nieuwe driemaandelijke mechanisme zijn ook zeer kort. Men moet zich ervan vergewissen dat ze haalbaar zijn en mechanismen voorzien in het geval van niet-naleving. Ook al is de CREG vereerd met het vertrouwen dat erin wordt gesteld, impliceert het verlenen van een uitdrukkelijke adviesbevoegdheid een termijn van 40 kalenderdagen waarvan niet bij decreet kan worden afgeweken. Daarom wordt voorgesteld zich te beperken tot het verzamelen van de opmerkingen van de CREG tijdens de temporisatieprocedure, zoals nu het geval is.

De CREG brengt - onder voorbehoud van de integratie van de in dit advies opgenomen opmerkingen - een gunstig advies uit over het voorontwerp van decreet.

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS (hierna: “de CREG”) formuleert op vraag van de Waalse vicepresident en minister van Klimaat, Energie en Mobiliteit (hierna “de minister”) een advies over een voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt (hierna het “voorontwerp van decreet”).

De minister heeft deze aanvraag per brief van 24 juli 2018 geformuleerd en de CREG heeft deze brief op 27 juli 2018 ontvangen.

De adviesaanvraag verwijst niet naar een specifieke bepaling van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna “de elektriciteitswet”). Artikel 23, § 2, 1° en 2° van deze elektriciteitswet bepaalt het volgende:

“Te dien einde zal de commissie :

1° gemotiveerde adviezen geven en voorstellen voorleggen in de gevallen bepaald door deze wet of de uitvoeringsbesluiten ervan;

2° op eigen initiatief of op verzoek van de minister of van een gewestregering onderzoeken en studies uitvoeren in verband met de elektriciteitsmarkt. In dit kader waakt de commissie over het vrijwaren van de vertrouwelijkheid van de commercieel gevoelige gegevens en/of persoonsgegevens en onthoudt zich derhalve ervan deze openbaar te maken.”

Er wordt dus uitgegaan van het feit dat de adviesaanvraag van de minister de voormelde bepaling als wettelijke basis heeft.

Artikel 23, § 2, vierde lid van de elektriciteitswet bepaalt dat de CREG dit advies binnen veertig kalenderdagen na ontvangst van het verzoek moet overhandigen.

Naast de inleiding bevat dit advies drie delen. Het eerste deel beschrijft de antecedenten en het wettelijk kader. In het tweede deel formuleert de CREG een aantal algemene opmerkingen en per artikel over het voorontwerp van decreet. In het derde en laatste deel worden de besluiten van dit advies tot slot uiteengezet.

Het directiecomité van de CREG keurde dit advies goed tijdens zijn vergadering van 25 augustus 2020.

1. ANTECEDENTEN EN WETTELIJK KADER

1. Om de context waarin het voorontwerp van decreet werd opgesteld beter te begrijpen, brengt de CREG een aantal zaken in herinnering voordat de tekst van het voorontwerp van decreet op juridisch vlak wordt geanalyseerd.

2. Artikel 34, 4°, d) van het decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt (hierna “het elektriciteitsdecreet”) bepaalt het volgende:

“Na advies van de CWaPE legt de Regering duidelijk gedefinieerde, transparante en non discriminerende openbare dienstverplichtingen op aan de distributienetbeheerders en/of de beheerder van het plaatselijk transmissienet, afhankelijk van het geval. De naleving van deze verplichtingen maakt het voorwerp uit van een controle door de CWaPE [...] De regering legt onder meer de volgende verplichtingen op :

[...]

“d) voor de beheerder van het plaatselijk transmissienet, steun verlenen aan de productie van milieuvriendelijke elektriciteit, onder de vorm van een aankoopverplichting van groene certificaten tegen een prijs die de Regering vastlegt” (onderlijnd door de CREG).

Artikel 40, 1e lid van hetzelfde decreet bepaalt het volgende:

“De beheerder van het lokale transmissienet is verplicht gedurende een periode van hoogstens honderd tachtig maanden, te rekenen van de maand volgend op de indienststelling van betrokken installatie, tegen een door de Regering vastgelegde prijs de groene certificaten te kopen die toegekend worden aan de producenten van milieuvriendelijke elektriciteit geproduceerd in Wallonië. Deze steun voor de productie in de vorm van een verplichting tot aankoop is enkel van toepassing voor de producent aan wie dit voorde[e] werd toegekend krachtens een beslissing van de Regering, over de noodzaak van een dergelijk garantiemechanisme ten aanzien van de rentabiliteit van het project.” (onderlijnd door de CREG)

De modaliteiten van deze openbare dienstverplichting worden geregeld door Afdeling 2 van Hoofdstuk 3 van het besluit van de Waalse Regering van 30 maart 2006 betreffende de openbare dienstverplichtingen op de elektriciteitsmarkt.

3. Het feit dat groenestroomproducenten veel beroep hebben gedaan op deze verplichting tot aankoop van groenestroomcertificaten door de plaatselijke transmissienetbeheerder (hierna “plaatselijke TNB”) - Elia Transmission Operator - aan een door de regering vastgestelde prijs had tot gevolg dat de kost van deze openbare dienstverplichting voor de plaatselijke TNB sterk is gestegen en dat die TNB moeilijkheden had om deze verplichting te dekken door de eerste term van het tarief “toeslag groenestroomcertificaten” - die er momenteel voor bestemd is¹.

4. Er werden verschillende mechanismen ingevoerd om de hoogte van de “toeslag groenestroomcertificaten” te beperken:

- een mechanisme van reservering van de groenestroomcertificaten via een ‘special purpose vehicle’ Solar Chest dat hiervoor werd gecreëerd door ECETIA Intercommunale en ECETIA Collectivités ;

¹ Tariefbevoegdheid van de CREG.

- een mechanisme van temporisatie van groenestroomcertificaten bij het *Agence wallonne de l’Air et du Climat* (hierna: “AWAC”) via het gebruik van kredieten van de UAP; en tot slot,
- de goedkeuring van een kader om een mechanisme voor de mobilisatie van de groenestroomcertificaten mogelijk te maken door een beroep te doen op een externe financiële instelling².

5. De eerste mobilisatieoperatie had voor 30 november 2019 moeten gebeuren, maar heeft meermaals vertraging opgelopen en het is niet zeker dat ze nog zal gebeuren. De besprekingen over de uitvoering van deze mobilisatieoperatie lopen nog en de plaatselijke TNB vreest voor de invloed op zijn financiële middelen³.

In deze context overweegt de Waalse regering om opnieuw een beroep te doen op het bestaande temporisatiemechanisme om een verhoging van de toeslag groenestroomcertificaten ten laste van de Waalse consumenten te vermijden, die het gevolg is van het toegenomen beroep op de verplichting tot terugkoop van groenestroomcertificaten door de plaatselijke TNB.

6. Het doel van dit voorontwerp van decreet is de bepalingen met betrekking tot de temporisatieoperatie zodanig aan te passen dat deze tot 2024 in plaats van 2021 kunnen worden gebruikt en de markt voor groenestroomcertificaten beter op te volgen, met inbegrip van de procedure voor de mobilisatie van getemporeerde groenestroomcertificaten.

2. OPMERKINGEN OVER HET VOORONTWERP VAN DECREET

2.1. ALGEMENE OPMERKINGEN

7. De CREG heeft twee algemene opmerkingen over de goedkeuring van wijzigingsbepalingen van het elektriciteitsdecreet: een eerste met betrekking tot het tijdschema voor de goedkeuring, een tweede met betrekking tot de kennisgeving van het stelsel van groenestroomcertificaten aan de Europese Commissie en een derde met betrekking tot de trimestrialisering van het temporisatiemechanisme.

2.1.1. Quid noodzaak van een voorontwerp van decreet als gevolg van het gebrek aan de uitvoering van de mobilisatieoperatie?

8. De CREG stelt vast dat de wil er is om snel een alternatief mechanisme op te zetten voor het mobilisatiemechanisme voorzien door artikel 42/2 van het elektriciteitsdecreet dat in het gedrang lijkt te komen.

² Artikel 42/2 van het Waals decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt (hierna “het elektriciteitsdecreet”)

³ Volgens de tariefmethodologie zal de plaatselijke TNB de CREG op 30 september 2019 de waarde van de toeslag groenestroomcertificaten van toepassing vanaf 1 januari 2021 moeten overmaken.

Volgens de CREG zou voor de jaren 2020 en 2021 echter nog steeds een beroep kunnen worden gedaan op temporisatie aangezien artikel 42/1, § 2, 3e lid van het elektriciteitsdecreet het volgende voorziet:

“Tot in 2021, voor uiterlijk 30 september van elk jaar, op basis van de informatie bedoeld in het eerste en het tweede lid, legt de beheerder van het plaatselijke transmissienet aan de Administratie het aantal groene certificaten voor, die bij hem, voor 31 december van hetzelfde jaar, door de personen aangewezen overeenkomstig paragraaf 3, moeten worden gekocht, en waarmee de impact van de groene certificaten bedoeld in paragraaf 1, op de toeslag bedoeld in artikel 42bis, § 1, wordt verzacht.” De CREG vraagt zich dan ook af of het aangewezen is om het wettelijk kader te wijzigen terwijl één of zelfs twee temporisatieoperaties zouden kunnen worden uitgevoerd op basis van het bestaande wettelijk kader, zodat er misschien tijd is voor een toekomstige mobilisatieoperatie. Een dergelijke uitvoering zou het ook mogelijk maken om te voldoen aan de doelstelling van de minister om een redelijke toeslag ‘groenestroomcertificaten’ voor de Waalse eindverbruiker te behouden.

2.1.2. Mogelijke wisselwerking tussen het voorontwerp van decreet en het dossier van kennisgeving van het stelsel van groenestroomcertificaten dat bij de Europese Commissie aanhangig is

9. De CREG vraagt zich af hoe de voorgestelde wijziging van het decreet zich verhoudt tot de formele besprekingen die momenteel worden gevoerd met de Europese Commissie.

Het hele stelsel van groenestroomcertificaten maakt immers het voorwerp uit van een kennisgevingsprocedure bij het DG Concurrentie - dienst Staatssteun. De wijziging van een wettelijk kader tijdens een kennisgevingsprocedure moet het voorwerp uitmaken van een minimum aan voorzorgsmaatregelen en voorafgaande inlichtingen zoals het contacteren van de Europese Commissie, om te anticiperen op alle moeilijkheden die een dergelijke wijziging zou kunnen veroorzaken.

Uit het bij de CREG ingediende dossier blijkt niet dat dergelijke voorzorgsmaatregelen zijn genomen. De CREG beveelt de minister dan ook aan om bij de Europese Commissie navraag te doen naar de gevolgen van de overwogen wijziging van het decreet.

2.1.3. Risico van een trimestrialisering van de temporisatie

10. Eerst en vooral, ook al begrijpt de CREG de flexibiliteit als gevolg van de trimestrialisering van het temporisatiemechanisme, is het noodzakelijk dat de redenen voor deze keuze expliciet moeten worden vermeld in de memorie van toelichting en de artikelsgewijze toelichting. momenteel is het niet mogelijk om de redenen voor de gemaakte keuze te begrijpen.

11. De CREG merkt ook op dat de trimestrialisering zoals die door het voorontwerp van wet is ingevoerd, een belemmering zou kunnen vormen voor de goede werking van de temporisatie als de regering niet tijdig een besluit kan nemen, waardoor deze logica van de trimestrialisering niet kan worden gerespecteerd.

12. Een andere oplossing zou kunnen zijn een trimestrialisering te voorzien met een verplichting tot uitstel naar het volgende kwartaal als de oorspronkelijk door het voorontwerp van decreet vastgestelde termijn is overschreden.

Als de regering bijvoorbeeld voor kwartaal T de in het voorontwerp van besluit vastgestelde termijnen overschrijdt, kan de temporisatie voor kwartaal T niet gebeuren en moet die gebeuren op het moment van het onderzoek van kwartaal T+1.

2.1.4. Belang van het onderscheid tussen een temporisatiemechanisme en een mobilisatieoperatie

13. De CREG wil de aandacht van de minister vestigen op het inherente verschil tussen het temporisatiemechanisme en de mobilisatieoperatie.

In principe is er een groot verschil: de temporisatie is in lijn met de logica van de groenestroomcertificatenmarkt aangezien de certificaten pas in laatste instantie door de plaatselijke TNB worden teruggekocht; terwijl de mobilisatie impliceert dat de groenestroomcertificaten definitief uit de markt worden gehaald doordat ze financiële instrumenten worden.

14. De marktlogica die inherent is aan de markt voor groenestroomcertificaten mag niet worden ondermijnd door een wijziging in het stelsel van het temporisatiemechanisme. Het is immers de bedoeling dat de getemporiseerde groenestroomcertificaten eerst via het veilingmechanisme worden doorverkocht op de markt voor groenestroomcertificaten. Door de veiling wordt de goede werking van de markt in stand gehouden, zodat de groenestroomcertificaten kunnen worden teruggekocht tegen een prijs die hoger is dan de prijs waarvoor ze zijn getemporiseerd en, als dat niet het geval is, het systeem van de door de plaatselijke TNB betaalde garantie van 65 EUR kan worden gehandhaafd.

Het mobilisatiemechanisme is heel anders. Het groenestroomcertificaat houdt op te bestaan zodra het door de plaatselijke TNB is teruggekocht en pas wanneer deze terugkoop- en "*end-of-life*" fase van het groenestroomcertificaat is afgerond, komt er een zuiver financieel mechanisme om het mogelijk te maken de toeslag voor de groenestroomcertificaten in de loop van de tijd af te vlakken.

De CREG begrijpt de wens van de regering om de procedures meer op elkaar af te stemmen om de besluitvorming te vergemakkelijken en dus te proberen om dezelfde belanghebbenden in beide mechanismen te laten beslissen.

15. Een dergelijke toenadering is echter bijzonder moeilijk te ontwerpen in de beoogde zin, namelijk een overdracht van marktbeslissingen naar het beleidsniveau. Dit kan inderdaad leiden tot vertekening van de markt voor groenestroomcertificaten of zelfs tot marktmanipulatie.

16. Bovendien kan een verandering in deze logica de Europese analyse van het mechanisme op het gebied van staatssteun en mededingingsrecht ondermijnen.

17. De CREG vindt daarom dat er gekozen moet worden voor voorzichtigheid en dat de administratie weer haar rol van coördinator van de temporisatie moet vervullen terwijl de regering haar rol op het niveau van de mobilisatie moet handhaven.

2.2. ARTIKELSGEWIJZE OPMERKINGEN

18. Alle opmerkingen van de CREG hebben betrekking op artikel 2 van het voorontwerp van decreet. Om de lezing van de opmerkingen te vergemakkelijken, zal worden verwezen naar het geïndiceerde punt (°) van artikel 2.

2.2.1. Artikel 2, 2°

19. De keuze voor 2024 zou uitgebreider moeten worden toegelicht in de memorie van toelichting, met inbegrip van de artikelsgewijze toelichting. Deze datum moet kunnen worden onderbouwd met studies, adviezen en voorafgaande analyses die het mogelijk maken deze keuze van de wetgever te rechtvaardigen. Zo kan met name worden onderzocht of de maatregel toereikend is, in verhouding staat tot de behoeften en voldoet aan het algemeen belang.

2.2.2. Artikel 2, 3°

20. Het in te voegen lid voorziet in de publicatie door de administratie van een “*prévision détaillée de l'évolution du marché des certificats verts sur une base trimestrielle et portant sur les cinq prochaines années*”⁴.

De CREG stelt zich vragen bij de technische haalbaarheid van een vijfjaarlijkse kwartaalprognose, in het bijzonder wat de ontwikkeling van de markt voor groenestroomcertificaten en alle parameters in kwestie betreft. Deze vraag is gebaseerd op het feit dat vijf jaar een middellangetermijnvisie is, terwijl een kwartaalprognose een kortetermijnvisie is.

Een mogelijkheid is het opstellen van een vijf-jaarsprognose met een eerste jaar dat gedetailleerd wordt per kwartaal. Volgens de CREG zou het advies van de administratie moeten worden ingewonnen voordat deze bepaling wordt aangenomen, om de haalbaarheid ervan te onderzoeken.

21. Artikel 2, 22° voorziet in de wijziging van paragraaf 7, 1° door een verwijzing op te nemen naar het nieuwe lid dat bij artikel 2, 3° is ingevoegd. Op basis van deze verwijzing stelt de CREG voor het voorgestelde artikel 2, 3° als volgt aan te vullen:

“Jusqu'en 2033, pour le 1^{er} mars et le 1^{er} octobre de chaque année, l'Administration publique une prévision détaillée de l'évolution attendue du marché des certificats verts sur une base trimestrielle et portant sur les cinq prochaines années. Cette prévision comporte plusieurs scénarios qui traduisent l'impact des paramètres majeurs qui influencent cette évolutions, en ce compris la quantité de certificats verts et les prix pratiqués sur le marché des certificats verts.” (de tekst in het rood is de toevoeging van de CREG).

Het is inderdaad belangrijk dat er een verband kan worden gelegd tussen de prognoses van de administratie en de noodzakelijke informatie volgens het elektriciteitsdecreet op basis waarvan de getemporeerde groenestroomcertificaten kunnen worden doorverkocht.

2.2.3. Artikel 2, 4° tot 7°

22. De CREG is van mening dat, gezien de talrijke wijzigingen die in artikel 42/1, § 2, eerste lid van het elektriciteitsdecreet zijn aangebracht, een vervanging van de bepaling door het voorontwerp van decreet zou zorgen voor een betere leesbaarheid.

23. Met betrekking tot 4° moet een taalfout worden gecorrigeerd: “[...] *sur la base de la prévision [...]*” (de tekst in het rood is de toevoeging van de CREG).

24. Met betrekking tot 7° maakt de CREG voorbehoud bij deze invoeging. De doelstelling om de impact van de groenestroomcertificaten af te vlakken is reeds opgenomen in artikel 42/1, § 2, 3e lid van het elektriciteitsdecreet, een bepaling die voorziet in het voorstel van de plaatselijke TNB over het aantal groenestroomcertificaten dat moet worden getemporeerd. Deze bepaling lijkt voor de CREG te volstaan om het aantal door de plaatselijke TNB te verwerven groenestroomcertificaten af te vlakken.

De CREG vreest dat deze invoeging aanleiding kan geven tot een vertekening van de prognose die objectief moet kunnen blijven en een zo nauwkeurig mogelijk beeld van de marktontwikkelingen moet kunnen geven..

⁴ Vrije vertaling : Een gedetailleerde prognose van de evolutie van de groenestroomscertificaten op kwartaalbasis over de vijf komende jaren

2.2.4. Artikel 2, 9° en 10°

25. De CREG neemt kennis van de bereidheid om haar een adviserende opdracht te geven met betrekking tot de hoeveelheid groenestroomcertificaten die de overeenkomstig artikel 42/1, § 3 aangewezen persoon moet verwerven.

26. Hoewel de CREG de doelstelling begrijpt, is zij van mening dat het de voorkeur verdient de vorige formulering te handhaven, d.w.z. "*recueillir ses observations*" in het licht van het bestaande wettelijke kader.

Gewoonlijk wordt de adviesbevoegdheid binnen een termijn van 40 dagen uitgeoefend. Artikel 23, § 2, 3e lid van de elektriciteitswet bepaalt het volgende:

"Het directiecomité overhandigt zijn adviezen en voorstellen aan de minister binnen veertig kalenderdagen na ontvangst van het verzoek, behalve wanneer de minister een langere termijn bepaalt. De minister kan een kortere termijn bepalen voor adviezen aangevraagd in het kader van de artikelen 19 en 32."

In het onderhavige geval zijn de artikelen 19 en 32 van de elektriciteitswet niet van toepassing. Daarom moeten de gewone termijnen voor de adviesbevoegdheid worden toegepast en kan een decreet niet afwijken van de functionele wet van de CREG.

27. Om het verzamelen van opmerkingen van de CREG mogelijk te maken en toch binnen de opgelegde termijn van het kwartaal te blijven, is de CREG van mening dat de bestaande bepaling van het decreet niet moet worden gewijzigd en dat het verzamelen van opmerkingen moet worden gehandhaafd op basis van een *opt-in* door de CREG wanneer deze laatste inderdaad opmerkingen heeft.

28. Bijgevolg zou 10° eveneens moeten worden aangepast.

29. Voor het overige lijken de 10 dagen waarover de administratie beschikt om haar advies te geven, te worden onderschat.

2.2.5. Artikel 2, 21° tot 28°

Deze invoegingen wijzigen artikel 42/1, § 7 van het elektriciteitsdecreet dat de procedure voor de doorverkoop van getemporeerde groenestroomcertificaten organiseert.

Hoewel de CREG begrip heeft voor de doelstelling van de Waalse regering om greep te hebben op de manier waarop de groenestroomcertificaten uiteindelijk worden doorverkocht, vraagt dit om een aantal opmerkingen:

- het bestaande mechanisme was nauw verbonden met de marktwerking: wanneer de marktprijs het toelaat, worden de groenestroomcertificaten geveild tegen een prijs die ten minste gelijk is aan de aankoopprijs.

A contrario, als ze niet op de markt konden worden geveild, worden ze door de plaatselijke TNB teruggekocht in het kader van de openbaredienstverplichting om de groenestroomcertificaten terug te kopen tegen een gegarandeerde prijs.

Op geen enkel moment komt een autoriteit tussen in dit mechanisme, met uitzondering van de organisatie van de veilingen en het onderzoek van de aankooprijzen van de groenestroomcertificaten. De toen gebruikte logica houdt de markt voor groenestroomcertificaten immers zoveel mogelijk vrij van elke vorm van tussenkomst en

maakt het mogelijk de groenestroomcertificaten weer op de markt te brengen zodra de markt ze kan opnemen.

Deze aanpak maakt het ook mogelijk om de Waalse autoriteiten te beschermen tegen elke vorm van misbruik of marktmanipulatie.

De in de Memorie van toelichting en Toelichting van de artikels toelichting gegeven motivering lijkt niet de mogelijkheid te voorzien dat de *“Ministre arrête sur avis de l’administration la mise en vente de tout ou partie des certificats verts faisant l’objet d’une opération de temporisation”*.

In ieder geval moet erop gelet worden dat er niet te veel parallellen worden getrokken - ook al moet de intentie om de temporisatie- en mobilisatieoperaties te kunnen combineren kunnen worden gerealiseerd - aangezien de basisprincipes van de twee mechanismen radicaal verschillend zijn: temporisatie impliceert een verkoop van de groenestroomcertificaten op de markt of een terugkoop door de plaatselijke TNB na afloop ervan, terwijl mobilisatie de onmiddellijke annulering van het groenestroomcertificaat en een financieel mechanisme impliceert.

- overeenkomstig artikel 2, 24° zou de regering de frequentie van de veilingen moeten bepalen. Volgens de CREG zou er daardoor inmenging in de markt van groenestroomcertificaten kunnen ontstaan zoals hierboven werd uiteengezet. Deze bevoegdheid zou bij voorkeur aan de administratie overgelaten worden .

De CREG vindt het principe van een variabele en soms verhoogde frequentie van de veilingen goed, aangezien die leiden tot reactiviteit in het systeem van de temporisatie en een marktlogica respecteren. De invoering van deze variabiliteit moet meer uitgebreid worden gemotiveerd in de memorie van toelichting.

De CREG is van mening dat in het voorontwerp van decreet een minimumfrequentie moet worden opgenomen die bijvoorbeeld als volgt zou kunnen worden geformuleerd: *“dont la fréquence minimale est annuelle et est arrêtée par l’administration au regard de la réalité de marché et conformément au paragraphe 8, 2”*. Deze frequentie maakt het mogelijk het tegenovergestelde perverse effect te voorkomen: bijvoorbeeld, bij gebrek aan een beslissing in een jaar, wordt geen vooruitzicht gegeven om certificaten op de markt te brengen, wat schadelijk zou kunnen zijn voor de markt voor groenestroomcertificaten en de houders van getemporeerde groenestroomcertificaten (en dus indirect voor de overheidsfinanciën).

Niettemin zullen de technische haalbaarheid van de variabele frequentie van de veilingen en in het bijzonder de beoogde organisatorische modaliteiten moeten worden gecontroleerd. Zo zijn bijvoorbeeld veilingmodaliteiten zoals veilingtermijnen, scharnierdata, enz. momenteel gebaseerd op een kalenderjaar.

- de formulering van artikel 2, 25° is moeilijk te lezen door het woord *“arrête”*. De opmerkingen van de CREG hieronder hebben betrekking op een interpretatie van het woord *“arrête”* in de zin van *“décide”*. Als het woord *“arrête”* letterlijk zou worden opgevat, zou dit leiden tot een tegenstrijdigheid in de bepaling. Om verwarring bij de lezer te voorkomen, is de CREG van mening dat de betekenis van deze bepaling zou moeten worden verduidelijkt.

Voor artikel 2, 28° van het voorontwerp van besluit geldt hetzelfde.

Aangezien de markt de mogelijkheid heeft gehad zich uit te spreken vóór de tussenkomst van de overheid heeft de CREG geen bezwaar tegen dit mechanisme dat tot doel heeft te

beslissen over de onmiddellijke terugkoop door de plaatselijke TNB van groenestroomcertificaten die niet tijdens de veilingen zijn verkocht.

De noodzaak om deze mogelijkheid in te voeren moet worden gemotiveerd in de memorie van toelichting, met inbegrip van de artikelsgewijze toelichting. Deze rechtvaardiging kan bijvoorbeeld gebaseerd zijn op de noodzaak om de toeslag voor groenestroomcertificaten af te vlakken, op budgettaire vereisten (algemeen belang), enz. Bij een eenvoudige lezing van het voorontwerp wordt de noodzaak van deze overheidsinterventie in het mechanisme niet vastgesteld.

- De CREG vraagt zich af of het nodig is om artikel 2, 28° in het voorontwerp van decreet op te nemen. Volgens haar maakt artikel 42/1, § 7bis het al mogelijk een aantal getemporeerde groenestroomcertificaten die nog niet zijn geveild over te dragen naar de plaatselijke TNB en uiteindelijk naar de mobilisatieoperatie.

Het artikel bepaalt het volgende:

“ § 7bis. Onverminderd de bepalingen van paragraaf 7 van dit artikel stelt de lokale transmissienetbeheerder vanaf 1 juli 2019 en uiterlijk op 15 oktober van elk jaar, na overleg met de in artikel 42/2 bedoelde uitgevende maatschappij, de hoeveelheid getemporeerde groene certificaten aan de Administratie voor, die hij te kopen heeft om een geleidelijke vermindering van de hoeveelheid getemporeerde groene certificaten mogelijk te maken, rekening houdende met de bepalingen van artikel 42/2, § 8, zevende lid. De lokale transmissienetbeheerder zendt een afschrift van zijn voorstel aan de in paragraaf 3 aangewezen persoon.

Binnen dertig dagen na ontvangst van het voorstel van de lokale transmissienetbeheerder valideert de Administratie het aantal getemporeerde groene certificaten die de lokale transmissienetbeheerder moet kopen.

De lokale transmissienetbeheerder koopt het aantal getemporeerde groene certificaten binnen dertig dagen na de validatie van dit aantal door de Administratie.”

De memorie van toelichting maakt het niet mogelijk te begrijpen wat het nut is van een aanvullende bepaling bij deze paragraaf 7 bis die overigens bij het voorontwerp van decreet wordt gewijzigd waardoor een frequenter beroep op dit mechanisme mogelijk is.

Als artikel 2, 28° zou worden gehandhaafd, worden de volgende opmerkingen gemaakt:

- er wordt ook aan herinnerd dat een advies van de CREG een periode van 40 kalenderdagen impliceert. Aangezien het om dringende gevallen zou gaan, kan het beter zijn de opmerkingen van de CREG te verkrijgen dan een formeel advies te vragen.
- de rol van de overheid zou moeten worden beperkt tot een “post-marktrol”, d.w.z. zodra de groenestroomcertificaten - ten minste één keer - ter veiling zijn aangeboden. De CREG is van mening dat het de voorkeur verdient deze rol toe te vertrouwen aan de administratie zoals momenteel het geval is in artikel 42/1, § 7 bis van het decreet van 12 april 2001. Dit maakt het mogelijk om inmenging in de werking van deze markt te beperken.

2.2.6. Artikel 2, 29° tot 33°

30. Artikel 42/1, § 7 bis, 1^e lid van het elektriciteitsdecreet is reeds vaak gewijzigd. De CREG is van mening dat het de voorkeur verdient de tekst van het 1^e lid te vervangen door het nieuwe lid zoals die

is gewijzigd, in plaats van verschillende opeenvolgende wijzigingen in hetzelfde lid aan te brengen waardoor de lezing van het nieuwe lid bemoeilijkt wordt.

31. De CREG herinnert ook aan de noodzaak van samenhang tussen het gewijzigde artikel 7bis en artikel 42/1, § 7, 3° zoals ingevoegd door artikel 2, 28° van het voorontwerp van decreet. De CREG verwijst naar punt 2.2.5 over dit punt.

32. Dit gezegd zijnde wil de CREG drie elementen van artikel 42/1, § 7 bis, zoals gewijzigd bij dit voorontwerp van decreet, aan de orde stellen die problematisch lijken.

33. In de eerste plaats wordt aangegeven dat de kennisgeving van de regering over het aantal door de plaatselijke TNB te verwerven getemporeerde groenestroomcertificaten gebeurt na een advies van de CREG en de administratie. Niettegenstaande de opmerking hierboven over de vermelde termijnen moet er ten minste worden bepaald dat een kopie van het voorstel van de plaatselijke TNB wordt overgemaakt aan de CREG en niet alleen "*à l'Administration et à la personne désignée au paragraphe 3*" (zie de laatste zin van paragraaf 7 bis, lid 1, zoals gewijzigd).

34. Ten tweede voorziet artikel 7 bis zoals gewijzigd bij dit voorontwerp van decreet in een voorstel voor de terugkoop van getemporeerde groenestroomcertificaten voor de volgende vier kwartalen en een validering door de regering van het "*nombre [...] des certificats verts temporisés à acheter par le gestionnaire du réseau de transport local*". Er wordt niet gespecificeerd op welke periode deze validatie betrekking heeft. Heeft ze alleen betrekking op het huidige kwartaal of op de vier kwartalen van het voorstel van de plaatselijke TNB?

Aangezien artikel 7 bis, 3e lid bepaalt dat de plaatselijke TNB het aantal groenestroomcertificaten (waaronder het door de regering gevalideerde aantal wordt verstaan) binnen dertig dagen na de validering moet kopen, wordt verstaan dat deze certificaten alleen betrekking hebben op het lopende kwartaal.

Om de tekst te verduidelijken en misverstanden te voorkomen, stelt de CREG voor te specificeren dat de validering door de regering alleen betrekking heeft op de getemporeerde groenestroomcertificaten van het lopende kwartaal en dus op het eerste van de vier kwartalen van het voorstel van de plaatselijke TNB.

35. Ten derde lijkt het beoogde kwartaalproces te zwaar, zowel wat de administratieve procedures als de doelstellingen ervan betreft. De CREG stelt hier voor om niet langer te verwijzen naar een kwartaalfrequentie, maar om de plaatselijke TNB de mogelijkheid te bieden om op eigen initiatief een voorstel in te dienen voor de terugkoop van getemporeerde groenestroomcertificaten zodra hij het nodig acht om de toeslag voor groenestroomcertificaten op een redelijk niveau te houden.

2.2.7. Artikel 2, 34° en 35°

36. Nogmaals, de CREG is van mening dat het omwille van de duidelijkheid en gezien de talrijke wijzigingen beter is het gewijzigde lid te vervangen door de nieuwe tekst. Daarom wordt voorgesteld artikel 42/1, § 7 bis, tweede lid te vervangen en niet te wijzigen.

37. Wat de door 35° voorgestelde wijziging betreft, beveelt de CREG aan te voorzien dat de opmerkingen van de CREG worden verzameld in plaats van een indiening van een advies te voorzien.

Ter herinnering (zie hierboven), de indiening van een advies door de CREG wordt formeel geregeld door de elektriciteitswet en artikel 23, § 2, 3° lid daarvan. Er moet dus rekening worden gehouden met een termijn van 40 kalenderdagen.

Gezien het feit dat de temporisatie- en mobilisatieprocedures elk kwartaal moeten kunnen plaatsvinden, lijkt het moeilijk om ze in een dergelijk tijdschema te passen. Bovendien is er, in dit

specifieke geval, een periode van 45 dagen voorzien om het aantal door de plaatselijke TNB terug te kopen groenestroomcertificaten te valideren.

38. De door punt 35° voorgestelde formulering impliceert ook dat de regering de data van uitgifte en het begin van de temporisatie zou vastleggen. De achterliggende gedachte is echter - als de CREG het goed begrijpt- eerder om specifieke schijven van groenestroomcertificaten te kunnen selecteren met het oog op de mobilisatieoperatie en in het bijzonder een groene etikettering van de uit te voeren financiële operatie. Voor de duidelijkheid stelt de CREG hieronder een andere formulering voor.

39. Het is ook belangrijk om te specificeren voor welke periode deze aankoop van groenestroomcertificaten moet gebeuren. Om de bepaling te verduidelijken, stelt de CREG voor de paragraaf aan te vullen met de woorden "*pour le trimestre en cours*".

40. Zoals in dit advies meermaals is vermeld, stelt de CREG voor dat ze de voorkeur geeft aan de overheid als "partij" die het aantal getemporiseerde groenestroomcertificaten valideert die door de plaatselijke TNB moeten worden aangekocht. Elke vorm van inmenging moet inderdaad worden vermeden, vooral omdat hier de veilingfase niet heeft plaatsgevonden.

41. In het licht van bovenstaande opmerkingen stelt de CREG de volgende formulering voor:

"Dans les quarante-cinq jours après la réception de la proposition du gestionnaire du réseau de transport local, l'administration valide, après avoir recueilli les observations éventuelles de la CREG, le nombre des certificats verts temporisés - et, le cas échéant, les spécificités relatives à leurs dates d'émissions et au début de leur temporisation - à acheter par le gestionnaire du réseau de transport local pour le trimestre en cours." (de door de CREG voorgestelde aanpassingen zijn aangeduid in het rood)

2.2.8. Artikel 2, 36°

42. De CREG vestigt de aandacht op het feit dat deze bepaling een illustratie is van de mogelijke bruggen tussen de verschillende mechanismen: enerzijds de temporisatie en anderzijds de mobilisatie.

Op die manier zou de administratie - die bovendien afhangt van de regering - wel eens de verantwoordelijke voor de temporisatie kunnen blijven, terwijl de regering de beslissingen voor de mobilisatie zou nemen. Een dergelijke werking maakt het trouwens ook mogelijk om tegemoet te komen aan de hierboven gemaakte opmerkingen met betrekking tot de niet-inmenging in de werking van de markt van de groenestroomcertificaten.

2.2.9. Artikel 2, 38°

43. Zoals hierboven aangegeven vindt de CREG het principe van een variabele en soms verhoogde frequentie van de veilingen goed aangezien dat voor reactiviteit in het temporisatiesysteem zorgt en een marktlogica respecteert. De invoering van deze variabiliteit moet in de memorie van toelichting echter nader worden gemotiveerd en verduidelijkt.

Het zou echter wenselijk zijn om een minimumfrequentie op te nemen in het voorontwerp van decreet. Deze frequentie maakt het mogelijk het tegenovergestelde perverse effect te voorkomen; bijvoorbeeld als er een jaar geen besluit wordt genomen, geen vooruitzicht geven om certificaten op de markt te brengen, wat schadelijk zou kunnen zijn voor de markt voor groenestroomcertificaten en de houders van getemporiseerde groenestroomcertificaten (en dus indirect voor de overheidsfinanciën).

Voor alle zekerheid herhaalt de CREG haar opmerking over de technische haalbaarheid van de variabele frequentie van de veilingen en in het bijzonder de beoogde organisatorische modaliteiten.

3. CONCLUSIE

De CREG begrijpt het doel vooropgesteld door het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 12 april 2001 betreffende de organisatie van de gewestelijke elektriciteitsmarkt om het kader van het temporisatiemechanisme te wijzigen, de toepassing ervan uit te breiden en de mogelijke koppelingen met het mobilisatiemechanisme te versterken.

Het voorontwerp van decreet is dus gebaseerd op de wens om de consumenten te beschermen tegen een verhoging van de groenestroomcertificatentoeslag als de geplande mobilisatieoperatie niet plaatsvindt, waardoor de toeslag niet kan worden afgevlakt. De CREG herinnert er in haar conclusies aan dat, volgens haar analyse, het huidige temporisatiemechanisme zou kunnen worden geactiveerd om deze doelstelling te bereiken zonder voorafgaande wijziging van het decreet.

De CREG brengt echter een gunstig advies uit over het voorontwerp van decreet onder voorbehoud van de algemene en specifieke opmerkingen die in dit advies worden gemaakt.

De CREG herhaalt hierna enkele grote lijnen van dit advies:

- de leesbaarheid van het voorontwerp van decreet zou kunnen worden vergemakkelijkt door de legistiek en de terminologie te verbeteren;
- het is uiterst belangrijk alle in dit voorontwerp van besluit gemaakte keuzes in de memorie van toelichting te motiveren, ook in de artikelsgewijze toelichting;
- de principes die aan de basis van de temporisatie- en mobilisatiemechanismen liggen, mogen niet door elkaar worden gehaald: het eerste mechanisme is nog steeds op de markt, terwijl het tweede niet meer op de markt is. Er kunnen daarom niet altijd parallellen worden getrokken in het besluitvormingsproces;
- de voorgestelde tijdschema's kunnen zeer kort zijn. Het is noodzakelijk de haalbaarheid ervan te waarborgen en te voorzien in mechanismen in geval van niet-naleving;
- hoewel de CREG vereerd is door het in haar gestelde vertrouwen, impliceert het verlenen van een uitdrukkelijke adviesbevoegdheid een termijn van 40 kalenderdagen waarvan door een decreet niet kan worden afgeweken. Daarom wordt voorgesteld zich te beperken tot het verkrijgen van de opmerkingen van de CREG tijdens de temporisatieprocedure, zoals nu het geval is.

Voor het overige wordt verwezen naar het advies *in extenso*.

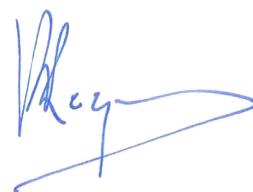
Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:



Laurent JACQUET
Directeur



Andreas TIREZ
Directeur



Koen LOCQUET
Wvd. voorzitter van het directiecomité